

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Absolut	7
Absurd	7
Akwatyczne motywy: jezioro, rzeka, morze (Józef Bachórz)	7
Album	11
Alegoria	11
Aleksander I (Jarosław Marek Rymkiewicz)	11
Almanach (Janina Kamionka-Straszakowa)	13
Aluzja literacka (Zygmunt Dokurno)	17
Ameryka (Sławomir Meresiński)	20
Angielsko-polskie związki literackie (Wanda Krajewska)	22
Anioł (Małgorzata Baranowska)	26
Antyk (Ewa Juzoń)	28
Apokalipsa (Ewa Nawrocka)	37
Archaizacja językowa	41
Artysta (Waldemar Okoń)	41
„Astrea”	46
„Ateneum” (Janina Kulczycka-Saloni)	46
„Athenaeum” (1841–1851) (Wanda Roszkowska-Sykałowa)	48
Autobiografia (Remigiusz Forycki)	50
Badania nad literaturą (Róścisław Skręt)	53
Bajeczne dzieje w literaturze (Julian Maślanka)	60
Bajka (Józef Bachórz)	65
Bajka ludowa (Maria Grabowska, Helena Kapeliś)	68
Bajronizm (Stefan Treugutt)	70
Ballada (Ireneusz Opacki)	72
Barok (Antoni Czyż)	75
Baśń	78
Bazar Poznański (Zofia Stajewska)	78
Belwederczyk (Zofia Stajewska)	79
„Biała tragedia”	81
Biblia (Marian Maciejewski)	81
„Biblioteka Warszawska” (Cecylia Gajkowska)	92
„Biblioteka Narodowego Zakładu im. Ossolińskich”	94
Biblioteki (Roman Loth)	94
Biedermeier (Bożena Mądra)	102
„Biesiada Literacka” (Dobrosława Świerczyńska)	103
Biografia	106
Biologizm (Jerzy Speina)	106
„Bluszczy”	108
Błazen (Franciszek Ziejka)	108
Bohater	110
Bohater romantyczny (Konrad Górski)	110
Bohater powieściowy (Anna Martuszevska)	116
Bóg (Ireneusz Opacki)	120
Brukowa literatura	124

Bunt	124
Cech Głupców	125
Cenzura (Zdzisław J. Adamczyk)	125
Charakter (Antonina Bartoszewicz)	131
Chłop (Franciszek Ziejka)	134
Chrystus	136
Cmentarz (Marta Zielińska)	136
Cudowność	139
Cygan (Jerzy Ficowski)	139
Cyganeria warszawska	141
Cyganerie artystyczne (Zofia Stajewska)	141
„Czas”	144
„Czasopism Naukowy...”	144
Czasopisma emigracyjne	144
Czasopiśmiennictwo literackie XIX wieku (Cecylia Gajkowska)	144
Czesko-polskie związki literackie (Jacek Baluch)	156
„Czterdzieści i cztery” (Wiktor Weintraub)	159
Czyn (Filozofia czynu)	159
„Czytelnia dla Młodzieży”	159
Dandyzm (Joanna Zawadzka)	160
Darwinizm	161
Demokratyzm	161
Dialekty	161
Dialog (Marek Piechota)	162
Dobroczynność	163
Dom rodzinny (Jan Prokop)	163
Don Kichote (Kazimierz Sabik)	166
Dramat (Jarosław Maciejewski)	168
Dramat. Dyskusje i refleksje (Alina Kowalczykowa)	182
Dramat ludowy (Ryszard Górski)	188
Dramat niesceniczny (Stefan Treugutt)	190
Dydaktyzm (Anna Martuszevska)	192
Dygresyjny poemat (Jacek Brzozowski)	195
Dziecko (Anna Kubale)	198
Dziennik (Marek Piechota)	202
„Dziennik Literacki” (Krystyna Poklewska)	204
„Dziennik Mód Paryskich” (Krystyna Poklewska)	207
„Dziennik Warszawski”	209
Edytorstwo (Zbigniew Goliński)	210
Egzotyzm (Józef Bachórz)	215
Egzystencja (Stefan Chwin)	217
Ekspresjonizm romantyczny (Jan Prokop)	220
Elegia (Maria Grzędzińska)	223
Emancypacja kobiet (Maria Brykalska)	225
Emigracja polistopadowa	229
Emisariusz (Maria Woźniakiewicz-Dziadosz)	229
Entuzjastki i Entuzjaści (Józef Bachórz)	231
Epigramatyka (Alina Simokajło)	232
Epika wierszowana	236
Epistolografia	236
Epopeja (epos, poemat heroiczny) (Marek Piechota)	236
Erotyzm	240
Estetyka (Maria Gołaszewska)	240
Etyka	247
Ewangelia	247
Ewolucjonizm (Maria Brykalska)	247
Ezopowy język (Anna Martuszevska)	249
Ezoteryczna wiedza (Maria Piasecka)	251
Falsyfikaty	254

Fantastyka (Anna Martuszeńska)	254
Felieton (Marek Gumkowski)	260
Fikcja (Anna Martuszeńska)	264
Filantrop (Ewa Kosowska)	267
Filomaci i filareci (Zofia Stajewska)	269
Filozofia (Andrzej Walicki, Maria Brykalska)	271
Filozofia historii (Andrzej Walicki)	285
Fizjologia (szkic fizjologiczny) (Józef Bachórz)	291
Fizjonomika (Józef Bachórz)	293
Fleksja	296
Folklor a literatura (Ryszard Górski)	296
Fragment (Anna Kurska)	302
Francusko-polskie związki literackie (Alina Kowalczykowa)	305
Francuz (Janina Kulczycka-Saloni)	310
Fraszka	312
Frenezja	312
Frenologia	312
Gawęda prozą (Kazimierz Bartoszyński)	313
„Gazeta Codzienna”	318
„Gazeta Polska”	318
„Gazeta Warszawska”	318
Genesis (Genezyjska idea)	318
Geniusz (Stefan Treugutt)	318
Gessneryzm (Julian Platt)	321
Gotycyzm (Barbara Paczkowska)	323
Góry (Jacek Kolbuszewski)	326
Gramatyka	328
Gromady „Ludu Polskiego”	328
Groteska (Lech Sokół)	328
Groza	331
Grób	331
Hajdamaczyzna	332
„Haliczanin”	332
Hamlet (Hamletyzm) (Wanda Krajewska)	332
Heglizm (Ryszard Panasiuk)	333
Heroida	336
Hipnoza	336
Historia w powieści (Janusz Tazbir)	336
Historiozofia	345
Hiszpańsko-polskie związki literackie w XIX w. (Kazimierz Sabik)	345
Hotel Lambert (Zofia Trojanowiczowa)	349
Humor (Zdzisława Mokranowska)	351
Humoreska	353
Hymn (Marian Dziubiński)	354
Idealizm	358
Ilustracja (Waldemar Okoń)	358
Impresjonizm (Waldemar Okoń)	360
Improwizacja (Wiktor Weintraub)	363
Indywidualizm (Halina Krukowska)	365
Insurekcja kościuszkowska (Bolesław Oleksowicz)	369
Inteligencja (Jerzy Jedlicki)	373
Ironia romantyczna (Maria Żmigrodzka)	377
Jeziora	386
Język ezopowy	386
Język literacki (Teresa Skubalanka)	386
Językoznawstwo (Stanisław Urbańczyk)	396
Kabalistyka	401
Kain	401
Kalendarze (Cecylia Gajkowska)	401

Kawiarnia literacka (Romuald Kanarek)	405
Kazirodztwo	407
Kiliński	407
Klasycyzm porozbiorowy (Ryszard Przybylski)	407
Klechda	412
„Kłosa” (Halina Bursztyńska)	412
Kobieta Polka (Jan Prokop)	414
Koliszczynna	417
Koloryt lokalny	417
Koła literacko-artystyczne	417
Komedia	417
Komizm (Irena Skwarek)	417
Komunizm (Jerzy Niecikowski)	419
Konfederacja barska (Janusz Maciejewski)	421
Konkursy literackie (Cecylia Gajkowska)	424
Konspiracja	429
Koń (Łucja Ginkowa)	429
Korespondencja (Zbigniew Sudolski)	431
Kościuszkó (Bolesław Oleksowicz)	435
Koteria petersburska (Mieczysław Inglot)	438
Kozak. Hajdamaczyzna (Marek Kwapiszewski)	440
„Kraj” (krakowski)	445
„Kraj”. Dodatki literacko-naukowe (Cecylia Gajkowska)	445
Krajobraz	447
Krakus	447
Kreacjonizm	447
Kronika tygodniowa	447
Krotochwila (Helena Wolny)	447
Krytyka literacka (Marek Gumkowski)	448
Książd (Jan Prokop)	458
Książd Marek Jandolowicz	461
Książę Józef Poniatowski (Wiesław Puszc)	462
Książka literacka (Janusz Dunin)	465
Księgozbiory	467
Kurhan	467
„Kurier Poranny”	467
„Kurier Warszawski”	467
Kwestarz	467
Lavatoryzm	468
Lech	468
Legalizm	468
Legenda (Stanisław Rosiek)	468
Liryka romantyczna (Czesław Zgorzelski)	473
Liryka w okresie pozytywizmu (Józef Bachórz)	480
List (Marek Piechota)	483
List poetycki (Łucja Ginkowa)	485
Literat (Krystyna Poklewska)	487
Literatura (pojęcie)	489
Literatura dla dzieci i młodzieży	489
Romantyzm (Izabela Lewańska)	489
Pozytywizm (Gertruda Skotnicka)	492
Literatura dla ludu (Ryszard Górski)	496
Literatura popularna (Janusz Dunin)	497
Literatura Północy i literatura Południa (Maria Joczowa)	500
Literatura religijna (Jerzy Starnawski)	504
Literaturoznawstwo (Róścisław Skręt)	508
Lojalizm	515
Lud	515
Ludowość (Ryszard Wojciechowski)	515

Magnetyzm (Maria Joczowa)	526
„Malaria”	528
Malarstwo a literatura (Waldemar Okoń)	528
Marksizm (Jerzy Niecikowski)	532
Marynistyka	534
Marzenie romantyczne (Maria Joczowa)	534
Materializm	536
Mesjanizm (Stanisław Pieróg)	536
Mediewizm	540
Mesmeryzm	540
Metempsychoza (Marian Tatar)	540
Miasto (Stefan Tomaszewski)	543
Miłość (Marta Piwińska)	546
Mimesis (Anna Martuszevska)	551
Mistycyzm (Jan Tomkowski)	553
Mistyfikacja literacka (Dobrosława Świerczyńska)	559
Mit (Maria Cieśla-Korytowska)	560
Mitologia słowiańska (polskie badania) (Aleksander Gieysztor)	564
Młodość (Marta Piwińska)	566
Modlitwa (Jerzy Starnawski)	569
Monodram (monodrama, monodramat) (Jan Ciechowicz)	571
Monolog (Marek Piechota)	574
Morze	576
Motto (Alina Kowalczykowa)	576
Muzyka i literatura (Mieczysław Tomaszewski)	579
Napoleon	589
Narracja i narrator (Anna Martuszevska)	589
Natchnienie	593
Natura (Antonina Bartoszevska)	593
Naturalizm (Janina Kulczycka-Saloni)	598
Neokantyzm	603
Neoklasycyzm	603
Neologizmy	603
Nędza (Ewa Kosowska)	603
Niemiec (Sławomir Meresiński)	605
Niemiecko-polskie związki literackie (Gerard Koziół)	608
„Niewiasta”	612
„Niwa” (Halina Bursztyńska)	613
„Nowa Polska”	614
Nowela (Maria Marcjan)	614
„Nowiny” (lwowskie)	620
„Nowiny” (warszawskie)	620
Noworoczniki	620
Objawienie (Ewa Nawrocka)	621
Obraz (Antonina Bartoszevska)	624
Obrazek (Józef Bachórz)	627
Obrzędy ludowe (Helena Kapeliś)	630
Oda	632
Odczyty (Cecylia Gajkowska)	632
Ogrody (Ryszard Przybylski)	634
Ojczyzna	637
Opatrzność	637
Opera (Eugeniusz Sawrymowicz)	638
Opis (Janusz Sławiński)	643
Opowiadanie (forma podawcza) (Antonina Bartoszevska)	651
Organicyzm (Organiczność)	654
Oratorstwo	654
Orientalizm (Marta Piwińska)	655
Osjan (Osjanizm)	660

Ossolineum (Stanisław Fita)	660
Oświecenie w percepcji XIX wieku (Andrzej Guzek)	662
Palingeneza	668
Pamflet (Stanisław Frybes)	668
Pamiętnikarstwo (Maria Dernałowicz)	670
„Pamiętnik Literatury Krajowej i Zagranicznej”	674
Parabola (Marek Adamiec)	674
Parapozytywizm	676
Park	676
Parnas (Maria Grzędzińska)	676
Parnasizm	679
Parodia (Zdzisława Mokranowska)	679
Paszkwil	682
Patognomika	682
Patos	683
Patriotyzm (Konrad Górski)	683
Pejzaż (Alina Kowalczykowa)	688
Piast	690
Pielgrzym (Wiktor Weintraub)	690
„Pielgrzym”	692
Pieśń (Marek Piechota)	692
Piękno	696
Podanie ludowe (Helena Kapeliś)	696
Podmiotowość	698
Podróż (Janina Kamionka-Straszakowa)	698
Podziemny obieg literatury (Zdzisław Szela)	703
Poemat (Łucja Ginkowa)	707
Poemat heroikomiczny	709
Poemat opisowy (Łucja Ginkowa)	709
Poeta (Wiktor Weintraub)	711
Poezja (teorie) (Marek Gumkowski)	715
Poezja rewolucyjna (Tadeusz Bujnicki)	722
Pogrzeby	726
Pokolenia literackie (Krystyna Ratajska, Barbara Stelmaszczyk-Świontek)	726
Polak (Stefan Kieniewicz)	729
Polemiki literackie	731
Polka	731
Południe	731
Powiatka (Antonina Bartoszewicz)	731
Powieść (Józef Bachórz)	733
Powieść poetycka (Marian Maciejewski)	749
Powstanie listopadowe (Stanisław Makowski)	755
Powstanie styczniowe (Józef Bachórz)	760
Pozytywizm (Henryk Markiewicz)	763
Praca organiczna i praca u podstaw (Maria Brykalska)	775
„Prawda” (Maria Brykalska)	778
Preromantyzm (Alina Kowalczykowa)	781
Proletariacki nurt w literaturze (Tadeusz Bujnicki)	784
Prometeizm (Wiktor Weintraub)	786
Prowidencjalizm (Stanisław Pieróg)	789
Protorealizm	792
Proza	792
Przedburzowcy (Alina Nofer-Ladyka)	792
Przedmiotowość (Anna Martuszevska)	794
„Przegląd Naukowy” (Józef Bachórz)	797
„Przegląd Poznański”	799
„Przegląd Tygodniowy” (Dobrosława Świerczyńska)	799
„Przyjaciel Ludu”	801
Przekład (Zygmunt Grosbart)	801

Przypowieść	803
Psalm (Henryk Pustkowski)	803
Pseudoklasycyzm	805
Pseudonimy (Dobrosława Świerczyńska)	805
Psychologia a literatura (Jerzy Speina)	808
„Pszonka”	810
Pustelnik (Alina Kowalczykowa)	810
Rabacja galicyjska (Krystyna Poklewska)	813
Raclawice	815
Realizm (Henryk Markiewicz)	816
Recenzja	819
Reinkarnacja	819
Reneizm	819
Reportaż (Czesław Niedzielski)	820
Retoryka (Halina Cieślakowa)	823
Rewolucja	828
Rewolucja krakowska (Krystyna Poklewska)	828
Robotnik (Ewa Kosowska)	829
Rodzina	831
„Rok”	831
Romantyzm (Alina Kowalczykowa)	832
Rosjanin (Józef Bachórz)	845
Rosyjsko-polskie związki literackie (Marian Jakóbiec)	848
Rzeki	853
Rzeź galicyjska	853
Salon literacki (Krystyna Poklewska, Alina Kowalczykowa)	854
Samobójstwo (Alina Kowalczykowa)	856
Samocenzura	858
Samson	858
Sarmatyzm (Aleksander Nawarecki)	858
Satyra (Elwira Wróblewska)	862
Scena liryczna	867
Schellingianizm	867
Schilleryzm	867
Scjentyzm (Jan Data)	868
Scottyzm (Walterskotyzm)	869
Sen (marzenie senne) (Danuta Danek)	869
Sentymentalizm (Joanna Zawadzka)	876
Serie wydawnicze (Władysław Dynak)	878
Skandynawsko-polskie związki literackie (Zenon Ciesielski)	881
Słowianofilstwo	884
Słownictwo	884
Słowo (Biblijne verbum)	884
„Słowo”	884
Sobowtór (Zbigniew Majchrowski)	884
Sobórka (obrzęd)	887
Socjalizm	887
Socjalizm utopijny (Stanisław Pieróg)	887
Sonet	889
Spiskowiec	889
Spirytualizm (Jan Tomkowski)	889
Spirytyzm	891
Stańczyk	891
Step (Łucja Ginkowa)	891
Sternizm	893
Styl (Maria Renata Mayenowa)	893
Stylizacja biblijna	901
Syberia (Zofia Trojanowiczowa, Jerzy Fiećko)	901
Sylabizm	909

Sylabotonizm	909
Symbol i alegoria (Michał Głowiński)	909
Synteza sztuk	914
Szaletstwo	914
Szatan	914
Szekspir(yzm)	915
Szela	915
Szkie charakterologiczny	915
Szkie fizjologiczny	915
Szkoła (Andrzej Z. Makowiecki)	915
Szkoła ukraińska poezji romantycznej	916
Szkoły wyższe (Stanisław Fita)	916
Szlachta (Jerzy Jedlicki)	919
Sztambuch (Alina Siomkajło)	923
Średniowiecze	927
Tajemnica (Marian Maciejewski)	928
Tajne związki (Marta Zielińska)	932
Tatry	937
Teatr	937
Teka Stańczyka (Stanisław Frybes)	937
Tekstologia	938
Tendencyjność (Anna Martuszevska)	938
Towarzystwa literackie (Stanisław Fita)	942
Towianizm (Stanisław Pieróg)	947
Towarzystwo Demokratyczne Polskie	950
Tradycje literackie polskiego pozytywizmu (Józef Bachórz)	950
Tradycje literackie polskiego romantyzmu (Zdzisław Libera)	953
Tragikomedie (Helena Wolny)	957
Tragizm (Ewa Nawrocka)	958
Trawestacja parodystyczna	962
„Trzeci Maj”	962
„Tygodnik Ilustrowany” (Cecylia Gajkowska)	963
„Tygodnik Krakowski”	965
„Tygodnik Literacki” (Cecylia Gajkowska)	965
„Tygodnik Petersburski. Gazeta Urzędowa Królestwa Polskiego” (Mieczysław Ingot)	967
„Tygodnik Polski”	968
„Tygodnik Wielkopolski” (Jan Data)	968
Typ (typowość) (Antonina Bartoszewicz)	970
Tyrteizm (Zofia Trojanowiczowa)	973
Ukraina (George G. Grabowicz)	977
Ukraińska literatura (Marian Jakóbiec)	981
Ułan (Jan Prokop)	985
Upiór (Elżbieta Jaworska)	987
Urbanizm	991
Utopia (Stanisław Pieróg)	991
Utylitaryzm	994
Wallenrodyzm (Janina Lasecka-Zielak)	995
Walterskotyzm	997
Wampir(yzm)	997
Wanda	997
Wernyhora (Franciszek Ziejka)	997
Wesele	998
Werteryzm	998
Wersyfikacja	998
„Wędrowiec” (Michał Kabata)	999
„Wiek”	1000
Wielka Emigracja (Alina Witkowska)	1000
Wielki książę Konstanty (Jarosław Marek Rymkiewicz)	1011
Wiersz (Zdzisława Kopczyńska)	1012

Wiś (Józef Bachórz)	1025
Wieszcz	1028
Więzienie (Andrzej Z. Makowiecki)	1029
Więzienne wiersze (Zdzisław Szela)	1030
Wiosna Ludów (Alina Kowalczykowa)	1032
Wisła	1034
Wspomnienia	1034
Wymowa	1034
Wyobraźnia	1034
Wzniosłość (Maria Gołaszewska)	1035
Zbrodniarz	1038
Zemsta (Janina Kwaśniakowa, Janina Lasecka-Zielak)	1038
Zesłańcze piśmiennictwo	1040
„Ziewonia” (almanach) (Krystyna Poklewska)	1040
Zmartwychwstańcy (Zgromadzenie Zmartwychwstania Pańskiego) (Halina Gacowa)	1041
Zofiówka	1043
Żeglarz (Józef Bachórz)	1044
Żyd (Janusz Detka)	1046
Żydowska kwestia (Janusz Detka)	1050
Żydowska literatura (Marian Fuks)	1054
Żywy trup (Jarosław Marek Rymkiewicz)	1058
Indeks nazwisk	1060